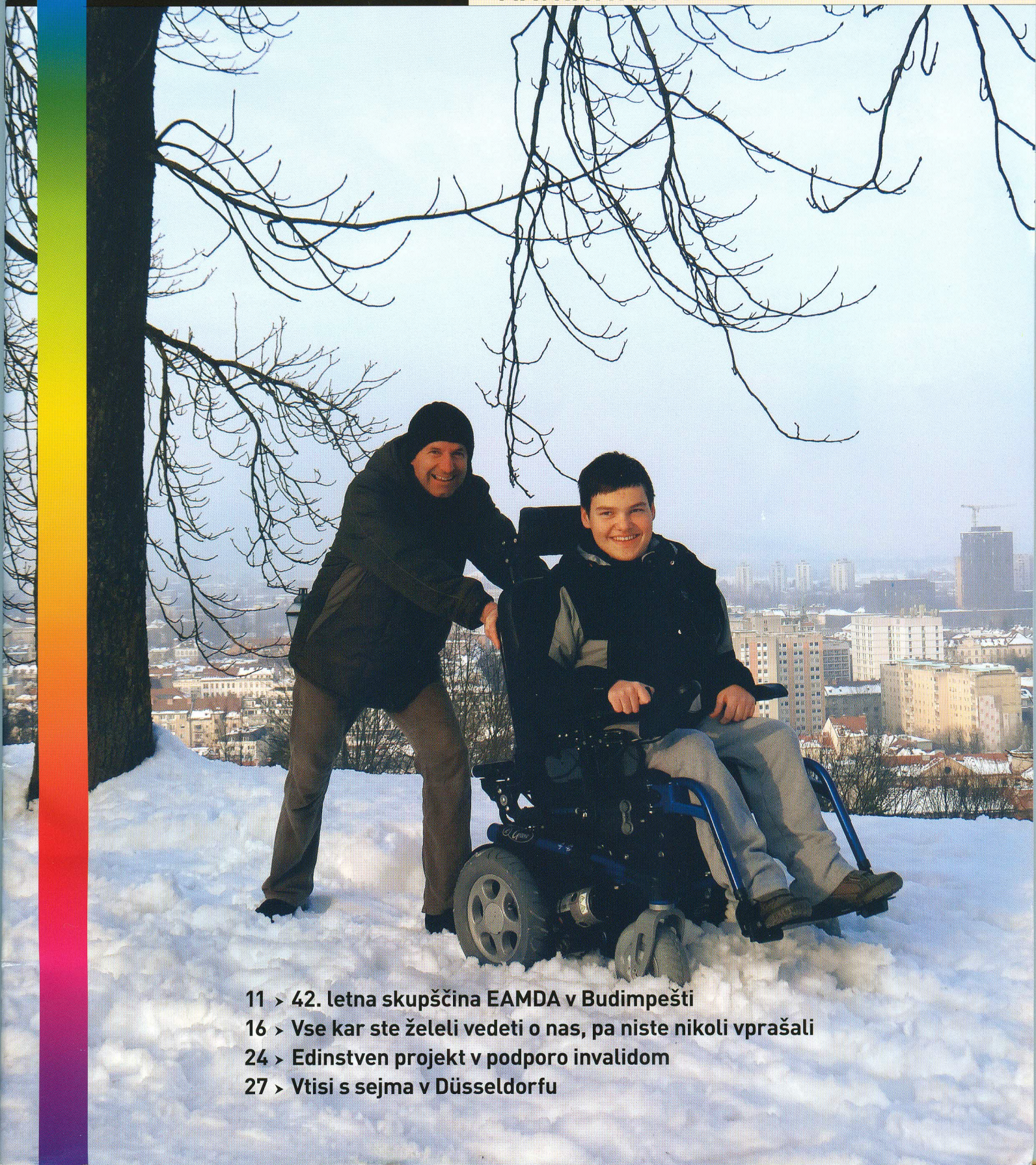

m a ž

FEBRUAR 2013 • ŠT. 10

MAVRICA AKTIVNEGA ŽIVLJENJA

11 > 42. letna skupščina EAMDA v Budimpešti

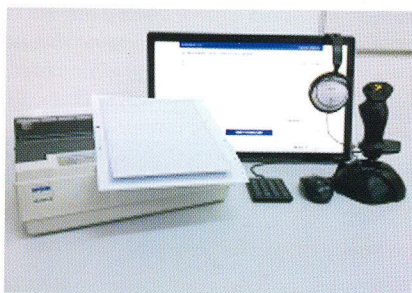
16 > Vse kar ste želeli vedeti o nas, pa niste nikoli vprašali

24 > Edinstven projekt v podporo invalidom

27 > Vtisi s sejma v Düsseldorfu

S pomočjo volilnih naprav invalidi glasujejo samostojno in tajno

Zakon o ratifikaciji Konvencije OZN o pravicah invalidov v 29. členu zahteva od držav in občin, da zagotovijo samostojnost in tajnost glasovanja tudi invalidom. S tem je stopila v veljavo obvezna uporaba posebnih volilnih pripomočkov za glasovanje. Po 79a členu Zakona o volitvah v državni zbor (ZVDZ) in Zakona o lokalnih volitvah (ZLV) mora imeti vsaka občina vsaj eno volišče, ki je dostopno invalidom in opremljeno s pripomočki zanje. Po priporočilih Sveta Evrope noben invalid naj ne bi imel najbližjega volišča oddaljenega več kot kilometer od kraja bivališča.

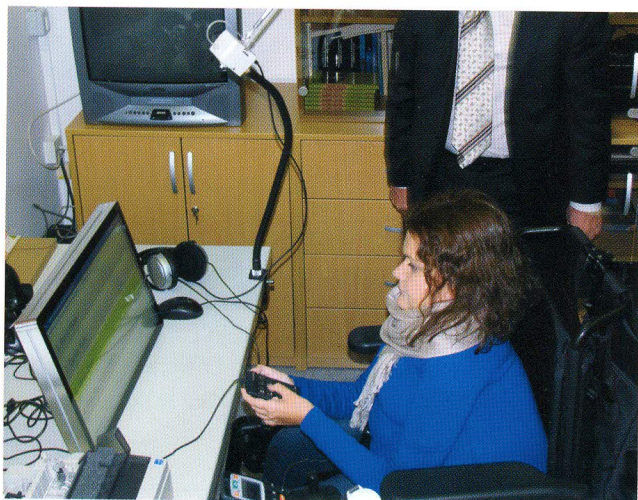

Topvoter v2 volilna naprava.

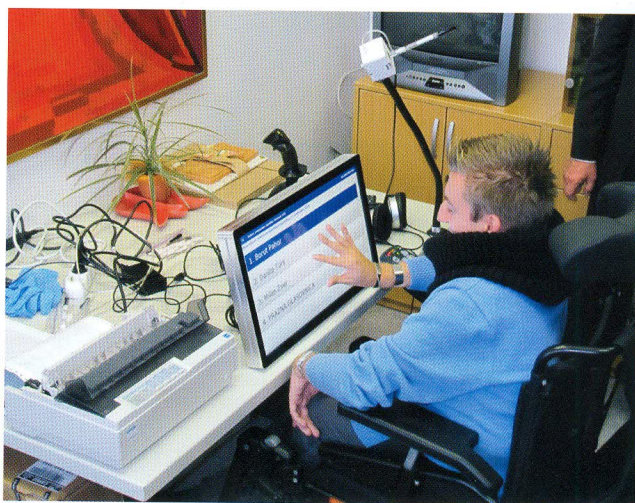
V Sloveniji je proizvajalec naprav za izvedbo volitev podjetje ISG d.o.o. Ponuja slovenski produkt z nazivom Topvoter. Z omenjeno napravo so bile v naši državi organizirane vse predsedniške in državnoborske volitve od leta 2006. Gre za registrirano trgovsko znamko, razvito

pri nas v skladu s smernicami oziroma priporočili Sveta Evrope in Konvencije o pravicah invalidov. Napravo je možno kupiti ali si jo izposoditi za enkratno uporabo, primerne pa so za vse vrste volitev v EU, od državnih, lokalnih ali celo društvenih. Naprave se od leta 2006 ves čas nadgrajujejo tako, da so primerne za vse več različnih uporabnikov. Danes je v uporabi Topvoter v2, namenjena ljudem z gibalnimi motnjami, motnjami v telesnem razvoju, prav tako pa tudi starejšim, slabovidnim in slepim. Topvoter v2 je vrhunska naprava, namenjena več različnim oblikam invalidnosti, povsem prilagojena tudi za glasovanje s pomočjo zvoka. Za uporabo naprave ni potrebno računalniško znanje, saj jo lahko

uporabljajo tudi nepismene osebe. Topvoter v2 je računalnik, vgrajen v barvni zaslon in občutljiv na dotik, na katerega se priključujejo različne zunanje naprave, kot na primer slušalke, krmilne palice, numerične tipkovnice, miške, tiskalnik, naprava za upravljanje z usti in naprava za branje Breillovih znakov. Dodatne vhodne in izhodne naprave je na željo uporabnika možno še dodajati. Naprava je zelo varna, pred izgubo podatkov je zaščitena tudi v primeru, če je začasno prekinjen dotok električne energije. Glasovnice so natisnjene v zaprtih kuvertah, tako da nihče razen volivca ne ve, kako so izpolnjene. Volilna naprava pa omogoča tudi večkratno zaporedno popravljanje izbora, če želi volivec svojo

Glasovanje s pomočjo numerične tipkovnice.

Glasovanje na dotik.

glas pred dokončno oddajo glasovnice spremeniti.

Podjetje napravo na volišče namesti dan pred volitvami in dan po volitvah organizira tudi njen prevoz v glavno skladišče, kjer se shrani v skladu z varnostnimi načeli. Poleg transporta do kraja volišča in nazaj nudijo tudi pravilno namestitev naprav na voliščih, uvajanje članov volilne komisije in vso potrebno podporo na dan volitev. Zagotavljajo programsko opremo, namestitev in pripravo pisnih in zvočnih podatkov, kar vključuje vnos imen vseh volilnih upravičencev ali seznam vseh volivcev, ločen po posameznih občinah, prav tako pa tudi izpis volilnih rezultatov.

Praktični prikaz uporabe posebne volilne naprave je podjetje pred volitvami organiziralo tudi v prostorih Društva distrofikov Slovenije. Na predstavitvi so sodelovali člani in zaposleni Društva distrofikov Slovenije Iztok Mrak, Tea Černigoj, Karmen Bajt in Bojan Markovič. Glede na stopnjo invalidnosti vsakega

Jože Gombač je o predstavitvi volilne naprave povedal naslednje:

Predstavitve naprave Topvoter v prostorih Društva distrofikov je potekala zelo sproščeno, saj so se aktivno vključili vsi udeleženci ter sami preizkusili uporabnost naprave. Za mnenja in predloge glede uporabe smo zelo hvaležni, saj želimo tudi v prihodnje razvijati napravo tako, da bo čimbolj prilagojena različnim vrstam uporabnikov. Najbolj pa me je presenetilo prijetno vzdušje in topel sprejem, zato hvala vsem udeležencem.

■ Jože Gombač

posameznika je vsak lahko izbral najprimernejši način oddaje volilnih glasovnic. Na priloženih fotografijah lahko vidimo postopek zvočnega glasovanja Karmen v praksi, Iztokovo glasovanje na dotik, Bojanovo s pomočjo krmilne palice (joysticka) ter Tejino s pomočjo numerične tipkovnice.

Vir: interno gradivo podjetja ISG d.o.o. in pogovor z njihovim direktorjem g. Jožetom Gombačem

Foto: arhiv Društva distrofikov Slovenije.

Primer upravljanja krmilne palice z usti, kar bi po mnenju uporabnika bilo primerno tudi pri vsakodnevni uporabi domačega računalnika.

Zvočno glasovanje. Slušalke na sliki namešča direktor ISG d.o.o. Jože Gombač.

Na zaslonu se izpiše: Zvočno glasovanje je v teku...

ŠE O ARHITEKTONSKIH OVIRAH V MESTU

Na odpravljanje arhitektonskih ovir v vsakdanjem okolju nenehno opozarjajo tudi naši člani društva. Jože Raduha je novinarke časnika Večer brez dlake na jeziku povedal, da je posluš za invalide potrebno izostriti tudi v Mariboru. V tem mestu se je, odkar se je vanj preselil iz Slovenskih goric, sicer marsikaj spremenilo na bolje. Lekarne, zdravstveni domovi in druge javne ustanove so dostopnejše, marsikje so na prehodih za pešce urejene klančine, prav tako obstajajo parkirna mesta za invalide. Kljub temu pa se dogaja, da so klančine, ki invalidom omogočajo samostojno gibanje, slabo narejene in tako dobrim namenom navkljub izgubijo svojo funkcijo. »Korektno narejena klančina ni nič dražja od tiste druge,« je poudaril.

Vir: <http://web.vecer.com/portali/vecer/v1/default.asp?kaj=3&id=2013021305883832>; 13.2.2013